

आरुधाट गाउँपालिकाको आर्थिक ऐन

आरुधाट गाउँपालिकाको अर्थ सम्बन्धी प्रस्तावलाई कार्यान्वयन गर्न बनेको विधेयक-०७५

गर्जे कार्यपालिकाको कार्यालय
आरुधाट, झारखण्ड
मंदिरशंकर नगरपालिका

प्रस्तावना: आरुधाट गाउँपालिकाको आर्थिक वर्ष २०७५/०७६ को अर्थ सम्बन्धी प्रस्तावलाई कार्यान्वयन गर्नको निमित्त स्थानीय कर तथा शुल्क संकलन गर्ने, छुट दिने तथा आय संकलनको प्रशासनिक व्यवस्था गर्न वाञ्छनीय भएकोले,

नेपालको संविधानको धारा २८८ को उपधारा (२) बमोजिम आरुधाट गाउँ सभाले यो ऐन बनाएको छ।

१. **संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ:** (१) यस ऐनको नाम “आर्थिक ऐन, २०७५” रहेको छ।

(२) यो ऐन २०७५ साल श्रावण १ गतेदेखि आरुधाट गाउँपालिका क्षेत्रमा लागू हुनेछ।

२. **सम्पति कर:** सम्पति कर सम्बन्धी व्यवस्था आबस्यकता अनुसार गाउँकार्यपालिकाले निर्धारण गरे बमोजिम हुनेछ।

३. **भूमि कर (मालपोत):** गाउँपालिका क्षेत्रभित्र अनुसूचि (२) बमोजिम भूमि कर (मालपोत) लगाइने र असूल उपर गरिनेछ।

४. **घर बहाल कर:** गाउँपालिका क्षेत्रभित्र कुनै व्यक्ति वा संस्थाले भवन, घर, पसल, रयोरेज, गोदाम, टहरा, छप्पर, जग्गा वा पोखरी पूरै आंशिक तवरले बहालमा दिएकोमा अनुसूचि (३) बमोजिम घर जग्गा बहाल कर लगाइने र असूल गरिनेछ।

५. **व्यवसाय कर:** गाउँपालिका क्षेत्रभित्र व्यापार, व्यवसाय वा सेवामा पूँजीगत लगानी र आर्थिक कारोबारका आधारमा अनुसूचि (४) बमोजिम व्यवसाय कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ।

६. **जडिबुटी, कवाडी र जीवजन्तु कर:** गाउँपालिका क्षेत्रभित्र कुनै व्यक्ति वा संस्थाले **ऊन, खोटो, जडिबुटी, बनकस, कवाडी माल** र प्रचलित कानूनले निषेध गरिएको जीवजन्तु बाहेकका अन्य मृत वा मारिएका जीवजन्तुको हाड, सिड, प्वाँख, छाला जस्ता बस्तुको व्यवसायिक कारोबार गरेवापत अनुसूचि (५) बमोजिमको कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ।

७. **सवारी साधन कर:** गाउँपालिका क्षेत्रभित्र दर्ता भएका सवारी साधनमा लगाइने सवारी साधन कर प्रदेश कानुन बमोजिम हुनेछ।

८. **विज्ञापन कर:** गाउँपालिका क्षेत्रभित्र हुने विज्ञापनमा लगाइने विज्ञापन कर प्रदेश कानुन बमोजिम हुनेछ।

९. **मनोरन्जन कर:** गाउँपालिका क्षेत्रभित्र हुने मनोरन्जन व्यवसाय सेवामा लगाइने व्यवसाय कर प्रदेश कानुन बमोजिम हुनेछ।

१०. **बहाल बिटौरी शुल्क:** गाउँपालिका क्षेत्रभित्र आफुले निर्माण, रेखदेख वा संचालन गरेका अनुसार हाट बजार वा पसलमा लगाइने बहाल बिटौरी शुल्क प्रदेश कानुन बमोजिम हुनेछ।

११. **पार्किङ शुल्क:** गाउँपालिका क्षेत्रभित्र कुनै सवारी साधनलाई पार्किङ सुविधा उपलब्ध गराए वापत लगाइने पार्किङ प्रदेश कानुन बमोजिम हुनेछ।

१२. ट्रेकिङ्ग, कोयोकिड, क्यानोइंज़, बन्जी जम्पिङ्ग, जिपफ्लायर र च्याप्टीइंग शुल्कः गाउँपालिकाले आफ्नो क्षेत्रभित्र ट्रेकिङ्ग, कायोकिड, क्यानोइंज़, बन्जी जम्पिङ्ग, जिपफ्लायर र च्याप्टीइंग सेवा वा व्यवसाय संचालन गरे वापत लगाइने शुल्क प्रदेश कानुन बमोजिम हुनेछ ।
१३. सेवा शुल्क, दस्तुरः गाउँपालिकाले निर्माण, संचालन वा व्यवस्थापन गरेका अनूसूचि १२ मा उल्लिखित स्थानीय पूर्वाधार र उपलब्ध गराइएको सेवामा सेवाग्राहीबाट सोही अनुसूचिमा व्यवस्था भए अनुसार शुल्क लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।
१४. पर्यटन शुल्कः गाउँपालिकाले आफ्नो क्षेत्रभित्र प्रवेश गर्ने पर्यटकहरु लगाइने पर्यटन शुल्क प्रदेश कानुन बमोजिम हुनेछ ।
१५. कर छुटः यस ऐन बमोजिम कर तिर्ने दायित्व भएका व्यक्ति वा संस्थाहरुलाई कुनै पनि किसिमको कर छुट दिईने छैन ।
१६. कर तथा शुल्क संकलन सम्बन्धि कार्यविधि: यो ऐनमा भएको व्यवस्था अनुसार कर तथा शुल्क संकलन सम्बन्धि कार्यविधि गाउँपालिकाले तोके अनुसार हुने छ ।

अनुसूची २
दफा ३ संग सम्बन्धित
भूमि कर (मालपोत) दस्तुर :

बारीको प्रकार	०-५ रोपनी	६-१० रोपनी	११-२० रोपनी	२१-३० रोपनी	३१ रोपनी भन्दा माथि
अव्वल	१२	१४	१६	१८	२०
दोयम	१०	१२	१४	१६	१८
सिम	८	१०	१२	१४	१६
चाहार	६	८	१०	१२	१४
खेतको किसिम					
अव्वल	१६	१८	२०	२२	२४
दोयम	१४	१६	१८	२०	२२
सिम	१२	१४	१६	१८	२०
चाहार	१०	१२	१४	१६	१८

माथि जुनसुकै कुरा लेखिएको भएतापनि न्यूनतम शुल्क रु २० लिइनेछ । माथिको दररेट किस्ता किस्तामा नभई उच्चतमको आधारमा एकमुष्ठ लिइनेछ । उदाहरणको लागि राम भन्ने व्यक्तिको ६ रोपनी अव्वल बारी छ भने ६ * १२ = ७२ तिरुपत्तेछ ।

अनुसूची-३

दफा ४ संग सम्बन्धित

घर बहाल कर

१	घर बहाल कर	व्यक्तिगत, प्रयोजन	२ प्रतिशत
		घरस्था व्यवसायिक प्रयोजन	१० प्रतिशत

अनुसूची ४

दफा ५ संग सम्बन्धित

०७५/७६ को लागि स्वीकृत गरिएका व्यवसाय करको किसिम, श्रेणी र दररेट विवरण

सि.नं.	व्यवसायको नाम	श्रेणी	स्वीकृत दर
१.	मदिरा तथा चुरोट डिलर समेत थोक विक्रेता		४०००/-
२.	अन्य डिलर समेत थोक विक्रेता	क) ठूलो ख) मध्यम लगानीको आधारमा ग) (हल्का पेय पदार्थ)	४०००/- ३०००/- २०००/-
३.	निर्माण सामाग्री विक्रेता	क) एक भन्दा बढी डिलरसीप भएको ख) ठूलो स्तरको	५०००/- ४०००/-
४.	कम्प्युटर, टिभी, रेडियो घडी, मोबाइल कम्प्युटर, टिभी, रेडियो घडी, मोबाइल	क) होलसेल (लगानीको आधारमा) ख) खुद्रा ग) (मर्मत)	आरुधारा उद्देश तपाल २०००/- १५००/- १०००/-
५.	पेट्रोलियम पदार्थ	क) डिजेल, पेट्रोल पम्प ख) मट्टीतेल डिलर ग) ग्यास डिलर घ) खुद्रा ग्यास विक्रेता	५०००/- १०००/- ३०००/- १५००/-
६.	दैनिक उपभोग्य खाद्य पदार्थ	क) डिलर ख) खुद्रा	१०००/- ५००/-
७.	खुद्रा पसल		५००/-
८.	फेन्सी पसल	क) ठूलो ख) सानो	२०००/- १५००/-
	कपडा पसल	क) ठूलो ख) मध्यम ग) सानो	२०००/- १५००/- ७५०/-
९.	सवारी साधन विक्रेता	क) मोटर साईकल, डिलर तथा सोरुम ख) जिप, कार, ट्रायाक्टर अन्य सोरुम ग) साइकल	४०००/- १००००/- ५००/-
१०	नर्सिङ्ग होम, सामुदायिक अस्पताल		४०००/-
११.	औषधि थोक विक्रेता र क्लीनिक		२५००/-
१२.	क्लीनिक र औषधि पसल		३०००/-
१३.	आँखा क्लिनिक र चर्स्मा पसल		३०००/-
१४.	क्लिनिक र ल्याब		३०००/-
१५.	औषधि पसल		१५००/-
१६.	डेन्टल क्लिनिक		३०००/-
१७.	विशेषज्ञ परामर्श आदि	क: कल्सन्टेन्ट्स ख: अन्य	३०००/- १५००/-
१८.	निर्माण व्यवसायी नयाँ दर्ता	घ वर्ग	५०००/-
	नविकरण		१०००/-
१९.	होटल	क) लज सहित होटल	३०००/-
		ख) होटल मात्र	१५००/-
		ग) सामान्य	५००/-
२०.	रेस्टरेण्ट	क वर्ग	१५००/-
		ख वर्ग	१०००/-
		ग वर्ग	५००/-
२१.	उद्योग (आरान वाहेक)	क: रेलिङ्ग तथा ब्लक उद्योग	३०००/-
		ख: आल्मुनियम तथा तामाका भाडा उद्योग	२०००/-

		 आर्थिक विकास बोर्ड गोपनीय प्रधानमंत्री कार्यालय आर्थिक विकास बोर्ड	ग : बेकरी उद्योग	१५००/-
२२.	गोवर ग्यास कम्पनी	आर्थिक विकास बोर्ड	घ : कसर उद्योग	२००००/-
२३.	सोलार डिलर	४ नं. प्रस्तुति	ड.: आल्मुनियम (इन्टेरियर) उद्योग	४०००/-
२४.	फर्मिचर तथा काठ विक्री वितरण (स: मिल)			५०००/-
२५.	फर्मिचर सोरम (पसल)			३०००/-
२६.	छपाई तथा प्रकाशन		क : अफसेट प्रेस	२०००/-
			ख : छपाई तथा प्रकाशन	१५००/-
२७.	कम्प्युटर इन्स्टीचुट			२०००/-
२८.	ड्राइभिङ इन्स्टीचुट			३०००/-
२९.	फ्याक्स, इन्टरनेट, साईवर, कुरियर्स सेवा मात्र			१५००/-
३०	वित्तीय कम्पनीहरु (नयाँ सञ्चालन)		क वर्ग	१५०००/-
			ख वर्ग	१००००/-
			ग वर्ग	५०००/-
			घ : सहकारी बैंक	५०००/-
			ड.: सहकारी	५०००/-
			च.: मनी ट्रान्सफर	३०००/-
३१.	रेमिटान्स सेवा			१५००/-
३२.	विमा कम्पनी शाखा कार्यालय सञ्चालन			५०००/-
३३.	निजी विद्यालयहरु		क: पूर्व प्रा.वि र नि.मा.वि सम्म	५०००/-
			ख: मा.वि	१००००/-
			ग: उच्च मा.वि., क्याम्पस	१५०००/-
३४.	क.प्राविधिक शिक्षालय/भाषा प्रशिक्षण केन्द्र, ट्यूसन सेन्टर			२०००/-
			ख. होप्टल	१५००/-
			ग. फिजिकल फिटनेस ट्रेनिंग सेन्टर	१५००/-
३५.	वर्कसप		क: बस, ट्रक आदि मोटर पार्ट्स विक्री मर्मत समेत	३०००/-
			ख: मोटर साइकल, वर्कसप	१५००/-
			ग: टायर मर्मत तथा हावा भर्ने	१०००/-
			घ: गाडी धुने, क्लिनिंग सर्भिस सेन्टर	५००/-
३६.	वैदेशिक रोजगार सेवा			५०००/-
३७.	चुटी पार्लर			१०००/-
३८.	फोटो स्टुडियो		क: कलर ल्याव सहित फोटो स्टुडियो	३०००/-
			ख: फोटो स्टुडियो	२०००/-
३९.	टेलरिङ		क: कपडा सहित टेलरिङ	२०००/-
			ख: टेलरिङ	१०००/-
४०.	हेयर कटिङ		क: दुई सिट भन्दा माथि	१५०००/-
			ख: दुई सिट सम्म	१०००/-
४१.	जुता चप्पल पसल		क: होलसेल	३०००/-
			ख: खुदा	२०००/-
			ग: जुता चप्पल कस्मेटिक	१५००/-
			घ: सामान्य कस्मेटिक	५००/-
४२.	उत्पादन मूलक उद्योग		क: इटा उद्योग (चिम्मी)	१००००/-
			ख: इटा उद्योग (भटटी)	५०००/-
४३.	भाँडा पसल			३०००/-
४४.	आर्ट्स व्यवसाय		क: डिजिटल फ्रैंक्स प्रिन्ट	२०००/-
			ख: पेन्टिंग सेवा	५००/-
४५.	इलेक्ट्रिक पसल		क.होलसेल	३०००/-
			ख: खुदा	१५००/-
४६.	धागो टाँक पसल			५००/-
४७.	माटोको भाडा बेच्ने पसल			५००/-

४८	सिसा, प्लाई, कार्पेट फेम आदि विक्रेता		२०००/-
४९	खेलौना उपहार गिफ्ट विक्रेता		१५००/-
५०	केवुल नेटवर्क, डिजीटल टि.भी., डिस्होम विक्रेता		२५००/-
५१	मासु पसल	१) कुखुरा २) खसी, बोका ग खसी, बोका र कुखुरा ३) राँगा, वंगुर	१०००/- १०००/- १५००/- १५००/-
५२	माछा पसल		१०००/-
५३.	दाना, अण्डा तथा ह्याचरी पसल		२०००/-
५४.	रासायनिक मल तथा एग्रोबेट		१५००/-
५५.	तरकारी तथा फलफूल पसल		१५००/-
५६.	ग्रिल उद्योग	क) लेथ मेसिन समेत ख, अन्य	३०००/- २०००/-
५७.	स्टेसनरी	क थोक विक्रेता ख खुद्रा विक्रेता	३०००/- १५००/-
५८.	आईस्क्रीम तथा दुध सम्बन्धी परिकार	क) दुग्ध सम्बन्धी परिकार ख) आइसक्रीम, मिठाई पसल	१०००/- ५००/-
५९.	उद्योग		
	१) ज्याकेट तथा भोला		१५००/-
	२) मसला उद्योग		१०००/-
	३) कुटानी पिसानी	क) सेलर होल्डर ख) सानो	१५००/- १०००/-
६०	पुल हाउस		३०००/-
६१.	सुन चाँदी जवयलर्स पसल		३०००/-
६४	कृषि फर्महरु (व्यवसायिक दर्ता)	१, पोल्टी फर्म क) १०१-५०० सम्म कुखुरा ख) ५०१ देखि १००० सम्म कुखुरा ग) १००१ देखि ५००० सम्म कुखुरा घ) ५००१ भन्दा माथी कुखुरा ड) १०० सम्म कुखुरा २, फलफुल तथा तरकारी खेती ३, गाई, वंगुर, वाखा पालन ४, माछा पालन ५, क, नरसी	५००/- १०००/- २०००/- ३०००/- ५००/- ५००/- १०००/- १०००/- १०००/- १०००/-

अनुसूची ५ (दफा ६ संग सम्बन्धित)

जडिबुटी, कवाडी र जीवजन्तु

हाड प्रति के.जी.	रु १	कैफियत : ठुलो परिमाणमा ठेका पट्टा गर्ने हकको लागि यस रेट बमोजिम हुनेछ -
सिड प्रति के.जी.	रु २	
खुर प्रति के.जी.	रु २	
छाला ठुलो प्रति के.जी	रु १	
फलामको टुक्रा प्रति के.जी	रु २	
पत्रिका प्रति के.जी	५० पैसा	
कागज प्रति के.जी	५० पैसा	
बोतल सिसाको प्रति गोटा	रु १	
बोतल सानो सिसाको प्रति गोटा	५० पैसा	
प्लास्टिक प्रति के.जी.	रु १	

अनुसूची १२ (दफा १३ संग सम्बन्धित)

सेवा शुल्क दस्तुर

सि नं	सेवा तथा करका विवरण	स्वीकृत दररेट (रु मा)
१	नागरिकता सिफारिस	
	क) बंशज	१००।-
	ख) अंगिकृत	१००।-
	ग) नागरिकता प्रतिलिपि सिफारिस	२००।-
	घ) प्रचलित कानून अनुसार प्रयोजित अधिकार बमोजिमको अन्य सिफारिस, प्रमाणित गर्ने	२००।-
२	पञ्चीकरण तथा घटनादर्ता	
	सामाजिक सुरक्षा भत्ताको लागि निबेदन र परिचय पत्र बनाउने	निशुल्क
	व्यक्तिगत घटनादर्ता (जन्म, मृत्यु, बसाइसराइ विवाह दर्ता)	३५ दिन भित्र निशुल्क, ३५ दिनपछि ५०।-(जरीवाना)
	जन्ममार्मात प्रमाणित गर्ने (अंग्रेजी)	२००।-
	विवाहित वा अविवाहित प्रमाणित	५००।-
	मृत्यु भएको प्रमाणित सिफारिस (अंग्रेजी)	२००।-
३	नाता प्रमाणित	न्यूनतम २०० प्रति थप व्यक्ति रु १००।-
	संरक्षक प्रमाणित गर्ने	२००।-
	नाबालक सिफारिस	१००।-
	जनजाति तथा दलित सिफारिस	२००।-
	जीवितसंग नाता प्रमाणित	२००।-
	जीवित रहेको सिफारिस गर्ने	२००।-
	हकवाला वा हकदार प्रमाणित गर्ने	२००।-
	नाम संशोधन सिफारिस	२००।-
	तीनपुस्ते प्रमाणित	२००।-
	पालनपोषणको लागि सिफारिस गर्ने	२००।-
४	चारित्रिक सिफारिस	२००।-
		३००।-
५	ब्यक्तिगत विवरण प्रमाणित	२००।-
६	विद्युत जडान सिफारिस	३००।-
	क) विद्युत ठाउँसारी सिफारिस	१००।-
७	खानेपानी धारा जडान सिफारिस	
	क) निजी (ब्यक्तिगत)	३००।-
	ख) संस्थागत	५००।-
८	जग्गा तथा घरको नक्सा सम्बन्धी	
	चार किल्ला प्रमाणित (क) १ कित्ताको	२००।-
	(ख) प्रति कित्ता थपको	५०।-
	घर नक्सा पास प्रति वर्ग फुट क) पक्की	२।-
	नक्सा प्रमाणित	१०००।-
	घर नक्सापास संशोधन प्रति वर्ग फुट	५० पैसा
	नक्सा पास प्रमाणपत्र प्रतिलिपि	२००।-
	घर नक्सा पास सर्जिमिन	५००।-
	घर नक्सा पास सम्पन्न प्रमाणपत्र प्रति तला	२०००।-
	घर कायम सिफारिस	
	(क) कच्ची	२००।-
	(ख) पक्की	३००।-

	घर बाटो भएको प्रमाणित गर्ने	५००।-
	घर बाटो पाताल भएको प्रमाणित गर्ने	३००।-
	पुर्जामा घर कायम गर्न सिफारिस गर्ने	५००।-
	जग्गाधनी पुर्जा हराएको सिफारिस	२००।-
	जग्गा मूल्यांकन सिफारिस प्रमाणित गर्ने	५००।-
	मोही लगत कट्टाको सिफारिस	५००।-
	मोही लगतको सिफारिस	५००।-
	घर जग्गा करको लेखाजोखा गरी सिफारिस गर्ने (कर तिरेको प्रमाणित)	२००।-
	जग्गाको हकदाबी सम्बन्धमा सिफारिस	५००।-
९	बंशवण्डा सिफारिस	
	क) ५ रोपनी सम्म	४००।-
	ख) सो भन्दा माथि २० रोपनी सम्म	५००।-
	ग) २१ रोपनी भन्दा माथी	७००।-
	घ) कित्ताकाट गर्न सिफारिस	३००(थप प्रति कित्ता ५०)
	ड) स्थलगत वडा सर्जिमिन शुल्क	५००।-
१०	पेन्सन पट्टा सिफारिस	
	क) नेपाली	५००।-
	ख) भारतीय सेना	२०००।-
	ग) अन्य विदेशी	३०००।-
	घ) भारतीय प्रहरी (आयश्रोतको आधारमा)	
११	आयश्रोत प्रमाणित सिफारिस	५००।-
	विपन्न सिफारिस	निशुल्क
	अचल सम्पत्ति मूल्यांकन (Property Valuation)	कुल रकमको ०.२ %
१२	व्यवसाय दर्ता तथा नविकरण सिफारिस	
	व्यवसाय दर्ता	५००।-
	निर्माण व्यवसायी नामसारी	५००।-
	साना व्यापार नामसारी	५००।-
	मझौला व्यापार नामसारी	५००।-
	ठूला व्यापार नामसारी	५००।-
	उद्योग नामसारी/ठाउसारी	५००।-
	व्यापार बन्द भएको वा हुँदै नभएको सिफारिस	२००।-
१३	संघ संस्था समूह दर्ता	
	टोल विकास संस्था दर्ता	२००।-
	बाल क्लब, युवा क्लब तथा समूह दर्ता	२००।-
	पानीको मूल दर्ता	२००।-
१४	विद्यालय दर्ता सिफारिस	२००।-
	विद्यालयको खोल्ने र अनुमति लिने	संस्थागत ५०००।-
		सामुदायिक १०००।-
	विद्यालयको कक्षा थप गर्न सिफारिस गर्ने	५००।-
१५	NGO कार्यसञ्चालन अनुमति अन्य सिफारिस	५००।-
	मिलापत्र कागज गराउने निवेदन दर्ता गर्न सिफारिस गर्ने	२००।-
	निशुल्क उपचारको सिफारिस	निशुल्क
१६	कुकाठ तथा दाउराको कटान सिफारिस	२००।-
१७	सहकारी नविकरण सिफारिस	५००।-
	करोड सम्मको पूँजी	२०००।-
	१ करोड देखि ५ करोड सम्मको पूँजी	४०००।-
	५ करोड वा सो भन्दा माथिको पूँजी	६०००।-